

10.07.2024
TC
K

TC.0008.3.2024.

Pan
Grzegorz Swoboda
Starosta Powiatu Raciborskiego
pl. Stefana Okrzei 4
47-400 Racibórz

W odpowiedzi na Pana pismo znak: TC.0008.3.2024, z dnia 21.05.2024 r. (wpłynęło 27.05.2024 r.), w sprawie przygotowania informacji na temat zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu raciborskiego, w związku z planowaną na miesiąc sierpień Sesją Rady Powiatu Raciborskiego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach informuje, że na terenie powiatu raciborskiego działają trzy nadzory wodne (Racibórz, Rybnik i Głubczyce) oraz zespół obiektów hydrotechnicznych (Zbiornik Racibórz Dolny oraz Polder Buków).

1. Nadzór Wodny Racibórz.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: rzeka Odra od granicy państwa z Republiką Czeską (km 20+000) do m. Dziergowice (km 71+600) wraz z kanałem Ulgi w Raciborzu na długości 7000 m, Bodek, Bełk, Rakowiecki, Pilarka, Lubomka, Bodek, Brzeźnicki, Ciechowicki I, A, K-1, K-2, M, Ligocki, Łęgoń i Młynówka-Rudka. Całkowita długość cieków wynosi około 119 km. Na terenie powiatu nadzór administruje również wałami przeciwpowodziowymi: wały rzeki Odry o łącznej długości 31 081 m, w tym na brzegu lewym 14 209 m oraz na brzegu prawym 16 872 m; wały Kanału Ulgi w Raciborzu na długości całkowitej 11 498 m, w tym na brzegu lewym 6 548 m oraz na brzegu prawym 4 950 m. Suche zbiorniki przeciwpowodziowe w administracji nadzoru znajdują się na terenie gminy Rudnik: na cieku Rudnickim (K-2) w km 5+565 w m. Rudnik, na cieku Brzeźnickim (K-3) w km 4+000 w m. Brzeźnica, na cieku Ligockim (K-5) w km 1+760 w m. Ligota Książęca.

2. Nadzór Wodny Rybnik.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: rzeka Ruda, rzeka Rudka (Kanał Ulgi rzeki Rudy), Sumina, Ciechowicki II, B i Wierzbnik (Rudka). Całkowita długość cieków wynosi około 53 km. Na terenie powiatu nadzór administruje również wałami przeciwpowodziowymi: obustronne wały przeciwpowodziowe rzeki Rudy o łącznej długości 6 710 m, obustronne wały przeciwpowodziowe rzeki Suminy o łącznej długości 6 080 m.

3. Nadzór Wodny Głubczyce.

Nadzór na terenie powiatu administruje następującymi ciekami: Psina, Troja, Potok Rozumicki (Trzebomka), Krzanówka (Biała Woda), Oderla i Młynówka Bolesław (Przykopa). Całkowita długość cieków wynosi około 46 km. Na terenie powiatu nadzór nie posiada w administracji wałów przeciwpowodziowych. Suchy zbiornik przeciwpowodziowy w administracji nadzoru znajduje się na terenie miasta Krzanowice, na cieku Krzanówka (Biała Woda) w km 3+861. Na rzece Psinie ułożone są również dwa jazy – w miejscowościach Wojnowice i Bieńkowie.

4. Zbiornik Racibórz Dolny i Polder Buków.

Zbiornik Racibórz Dolny położony jest w dolinie rzeki Odry i jest on zbiornikiem suchym. Zapora czołowa zlokalizowana jest w kilometrze 46+300 rzeki. Piętrzy ona wody Odry w przypadku wystąpienia wezbrań o określonej wielkości przepływu (w normalnej sytuacji piętrzenie rozpoczyna się przy przepływie rzędu 1210 m³/s, natomiast

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice

tel. +48-32 777 49 50 i faks. +48-32 777 49 92 | e-mail: gliwice@wody.gov.pl

www.gov.pl/wody-polskie/gliwice

w przypadkach szczególnych możliwe jest uruchomienie zbiornika już przy przepływie rzędu 700 m³/s). Przy maksymalnym napełnieniu zbiornik jest w stanie pomieścić 185 mln m³ wody, a powierzchnia zalewu wynosi 26 km². Obiekt wyposażony jest w szereg budowli hydrotechnicznych m.in. budowlę przelewowo-spustową, której zadaniem jest piętrzyć wodę w czasie wezbrania, upust do Odry Miejskiej który przepuszcza wodę do Raciborza przez zaporę czołową zbiornika, rozdział wód rzeki Psiny, przepusty grawitacyjne oraz pompownie Buków i Lubomia, które mają za zadanie w trakcie wezbrania przepompować wodę z zawału do czaszy zbiornika. Czasza zbiornika ograniczona jest zaporami: czołową o dł. 4 km, lewobrzezną o dł. 9,6 km i prawobrzezną o dł. 8,8 km.

Zbiornik jest wyposażony w automatyczną sieć piezometrów, która mierzy zwierciadło wody w podłożu i korpusie zapór.

Zbiornik jest również pod stałą kontrolą IMGW CTKZ Katowice, który wykonuje pomiary geodezyjne oraz przeprowadzi okresowe oceny stanu technicznego. Ponadto urządzenia hydrauliczne, elektryczne, automatyczne i teletechniczne poddawane są okresowym przeglądom i bieżącej konserwacji. Zapory zbiornika są regularnie wykaszane, a rowy i ciekі na bieżąco odmulane.

Polder Buków zlokalizowany jest na prawym (część sterowalna) i lewym (część niesterowalna) brzegu rzeki Odry, w kilometrze 25+570 – 33+560. Jest on również obiektem suchym, a jego napełnianie odbywa się w miarę „przechodzenia” fali wezbraniowej przez rzeką na wysokości obiektu. Tym samym odpowiednio przy przepływie rzędu 2189 m³/s polder jest w stanie przyjąć 40,24 mln m³ wody, a przy przepływie rzędu 3141 m³/s polder jest w stanie przyjąć 56,06 mln m³ wody.

Oba obiekty pracując w kaskadzie tworzą system pozwalający w znacznym stopniu redukować skutki większych wezbrań i powodzi, na obszarze doliny Odry od Raciborza po Wrocław. Ich praca jest ściśle uregulowana zapisami m. in. instrukcji gospodarowania wodą. Ochrona doliny Odry poniżej Ujścia Nysy Kłodzkiej wymaga jednocześnie współpracy ze zbiornikami Kaskady Nysy Kłodzkiej.

5. Roboty utrzymaniowe i konserwacyjne.

Pracownicy Nadzorów Wodnych oraz Obiektów Hydrotechnicznych na bieżąco prowadzą prace utrzymaniowe i konserwacyjne na swoim terenie działania. Prace te obejmują m. in. wykaszanie oraz wygrabianie skarp i wałów, hakowanie w dnie roślin korzeniących, wykonywanie ubezpieczeń koryt np. z kieszki faszynowej, czy też zabudowę wyrw brzegowych. Są one prowadzone w sposób ciągły, jak również doraźny w momencie stwierdzenia wystąpienia szkód, bądź zauważenia zagrożenia (do tego typu prac wykonywanych doraźnie należy zaliczyć: usuwanie zatorów, śmieci, wiatrołomów i tam bobrowych). W roku ubiegłym dokonano zakupu wraz z montażem automatycznej łaty wodowskazowej na zbiorniku Krzanowice.

Niezależnie od powyższego zaznaczyć należy, że dla obszarów położonych w bliskim sąsiedztwie cieków bardzo trudno jest zapewnić całkowite bezpieczeństwo powodziowe. Zabudowa naturalnych dolin rzecznych, likwidacja rowów melioracyjnych i przydrożnych, zwiększenie ilości powierzchni utwardzonych w miastach itp. powodują ograniczanie retencji, a tym samym zwiększają ryzyko występowania powodzi i lokalnych podtopień. Dodatkowo na portalu <https://www.isok.gov.pl/index.html> zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP), które jako oficjalne dokumenty planistyczne, stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

6. Prace ujęte w Planie Utrzymania na rok 2024 dotyczące bezpieczeństwa p. powodziowego na terenie powiatu raciborskiego:

- Dwukrotne wykoszenia porostów trawiastych z wałów, pasa dróg przywałowych i rowów przywałowych w obszarze miasta Racibórz i na terenie gmin Krzyżanowice, Rudnik, Nędza i Kuźnia Raciborska. W ramach tych robót przewidziano wykonanie jak co roku udroźnienia przepustów wałowych.
- Koszenie suchych zbiorników na ciekach K2, K3 i K5 na terenie gminy Rudnik.
- Odtworzenie przekroju poprzecznego koryta cieku K3 (Brzeźnicki) w km 0+490 – 0+820 w m. Brzeźnica, gm. Rudnik.
- Roboty konserwacyjne cieku K2 (Rudnicki) w km 3+830 w m. Rudnik, gm. Rudnik.

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Świerkiewicza 2, 44-100 Gliwice

tel.: +48 32 777 49 50 | faks: +48 32 777 49 59 | e-mail: gliwice@wody.gov.pl

www.gov.pl/wody-polskie/gliwice

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

- Odcinkowe udrożnienie koryta cieku Bełk w km 0+000 – 5+200 wraz z naprawą umocnień brzegowych w m. Zabełków i Rudyszwałd, gm. Krzyżanowice.
- Odcinkowe prace utrzymaniowe koryta cieku Bodek z naprawą umocnień brzegowych w km 1+080 – 4+520 na terenie m. Racibórz.
- Odcinkowe udrożnienie koryta cieku Łęgoń w km 8+330 – 11+460 na terenie m. Racibórz.
- Udrożnienie koryta cieku K5 (Ligocki) w km 0+000 – 0+170 oraz 0+770 – 1+760 w m. Ligota Książęca, gm. Rudnik.
- Roboty utrzymaniowe cieku Ciechowicki I w km 0+000 – 1+710 w m. Ciechowice, gm. Nędza.
- Remont studni drenażowych prawostronnego wału rz. Odry wraz z punktowym nadsypaniem i utwardzeniem terenu zawala w m. Zawada Książęca, gm. Nędza.
- Konserwacja obustronnych wałów przeciwpowodziowych rzeki Rudy i rzeki Suminy oraz prace utrzymaniowe na rzece Rudzie – zabudowa powstałej wyrwy brzegowej w międzywalu.

Niezależnie od powyższego w ciągu roku prowadzone są siłami własnymi Zespołu Wsparcia Technicznego bieżące (w ramach potrzeb) prace interwencyjne w zakresie usuwania wiatrolomów, likwidacji zatorów w korytach cieków, prowadzenia lokalnych wykoszeń itp.

DYREKTOR

Marcin Jarzyński

Do wiadomości:

1. Zarząd Zlewni w Gliwicach
2. RPC – a/a (RPW/9861/2024; RKW/9023/2024)

Dyrektor

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2, 44-100 Gliwice

tel. +48 (32) 777 40 50 | fax: +48 (32) 777 40 55 | e-mail: g.w.p.wody@wody.gov.pl

www.gov.pl/wody-polskie-gliwice